

ЯДЕРНИЙ МОНІТОР

Видання Світової інформаційної служби з енергетики (WISE) та Інформаційного центру з ядерної енергетики (NIRS). Українська версія видається ММГО "Екоклуб".

wise
WORLDWIDE INFORMATION SERVICE FOR ENERGY

Екоклуб

22.11.2013 – 10.12.2013

В УКРАЇНІ

- [Порушення в роботі енергоблоку №4 ВП Запорізька АЕС.](#) 26.11.2013 на енергоблоці №4 ВП «Запорізька АЕС» у відповідності з вимогами інструкції з експлуатації була відключена турбоживильна помпа №2.
- [На ЗАЕС енергоблок №3 відключено від мережі.](#) Енергоблок №3 ЗАЕС відключено від мережі і виведено в резерв із диспетчерських обмежень.
- [Енергоблок №1 ЗАЕС підключено до електромережі після ремонту.](#) Перший енергоблок Запорізької АЕС підключено до електромережі України після ремонту.
- [Южно-Українська АЕС повністю відключена від енергосистеми.](#) Захисна система другого енергоблоку відключила АЕС від енергосистеми України.
- [Відбулося засідання колегії Держатомрегулювання України.](#) 21 листопада 2013 року відбулося засідання Колегії Держатомрегулювання України, на якій був проаналізований стан систем фізичного захисту ДП НАЕК «Енергоатом».

ФІНАНСИ

- [Депутати пустять 1,54 млрд податків «Енергоатому» на компенсацію різниці в тарифах.](#) Верховна рада прийняла закон «Про Державний бюджет України на 2013 рік» щодо погашення заборгованості за енергетичні ресурси.
- [ЄС розслідує державну допомогу будівництву АЕС у Великобританії.](#) Регулятори ЄС можуть почати формальне розслідування того, чи відповідає правилам ЄС пропозиція Великобританії щодо державних гарантій для фінансування будівництва АЕС французькою EDF.
- [Французька Areva вимагає 2,7 млрд євро за затримку запуску АЕС у Фінляндії.](#) Французька компанія Areva вимагає у фінської компанії-замовника TVO на 100 млн євро більше, ніж планувалося раніше.

АНАЛІТИКА

- [До 2030 року малопотужні АЕС світу зможуть генерувати 40 ГВт електроенергії – прогноз.](#) АЕС малої потужності в усьому світі до 2030 року зможуть виробляти енергію обсягом до 40 ГВт. Такий прогноз озвучив генеральний директор компанії «РусСат Оверсіз» Джомарт Алієв.

В Україні

Фінанси

Аналітика

Сусіди

У світі

Стан АЕС

Фукусіма –

шахрайство при

проведенні робіт по

ліквідації наслідків та

обурені евакуйовані.

СУСПІДІ

- [Росія очікує на податкові пільги від Туреччини при будівництві АЕС.](#) Москва розраховує, що Анкара надасть «Росатому» податкові пільги при будівництві атомної електростанції «Аккую», а також гарантії довгострокової закупівлі електроенергії, заявив президент РФ Володимир Путін.
- [Проти білоруської АЕС протестують у Литві.](#) Група білоруських «зелених» активістів провели протест у центрі Вільнюса проти будівництва Островецької АЕС, намагаючись привернути увагу європейських лідерів.
- [«Енергомашспецсталь» відвантажила перші заготовки для корпусу реактора Білоруської АЕС.](#) З виробничого майданчика «Енергомашспецсталь» (ЄМСС) відвантажені перші заготовки для корпусу реактора і вигородки першого блоку споруджуваної Білоруської АЕС.

У СВІТІ

- [На «Фукусімі-1» рекордно зріс рівень радіоактивності проб води.](#) Радіоактивність ґрунтових вод біля АЕС «Фукусіма-1» зросла до найвищого рівня з моменту аварії в 2011 році.
- [На АЕС у Південній Кореї зупинився реактор.](#) На південнокорейській АЕС «Корі» 28 листопада сталося автоматичне відключення реактора.
- [В Японії розпочалася перевірка найбільшої в світі АЕС.](#) Японський ядерний регулятор приступив до перевірок безпеки найбільшої в світі атомної електростанції «Касівадзакі-Каріва» з метою ухвалення по можливому відновленню роботи шостого та сьомого енергоблоків АЕС.
- [Ядерна енергетика США перебуває в кризовому стані.](#) На тлі помітного поживлення на світовому ринку ядерних послуг і технологій, ситуація з атомною промисловістю США є кризовою.
- [Ядерні зусилля Ірану обмежили угодою.](#) Іран та шість світових держав досягли домовленостей щодо стримування ядерної програми Ірану в обмін на початкове полегшення санкцій, сигналізуючи про початок зближення.
- [Недалеко від Індійської АЕС стався вибух.](#) В Індії поряд з АЕС «Куданкулам» стався вибух.
- [Іран планує збудувати ще одну АЕС.](#) У провінції Бушер на півдні Ірану планується побудувати другу атомну електростанцію, по сусідству з АЕС, яка зараз вже експлуатується.
- [У Пакистані почалося будівництво найбільшої АЕС у країні.](#) Найбільша АЕС Пакистану буде розташована на аравійському узбережжі за 40 км від м.Карачі.

СТАН АЕС НА 9.12.2013

[9 грудня на атомних станціях України в роботі 11 з 15 енергоблоків.](#)

На енергоблоці №1 Южно-Української АЕС 281-а доба капітального планового ремонту.

Енергоблок №5 Запорізької АЕС 55-а доба проведення середньо планового ремонту.

Енергоблок №3 Запорізької АЕС знаходиться в резерві до 31.12.

Енергоблок №1 Рівненської АЕС знаходиться у резерві до 31.12 у стані «гаряча зупинка».

Фукусіма – шахрайство при проведенні робіт по ліквідації наслідків та обурені евакуйовані.

15 листопада 2013р. | № 772 «Ядерний монітор»

Переклад Любов Зоріна

Місія з 16 членів Міжнародної агенції з ядерної енергетики (МАГАТЕ) попри високі оцінки операцій по очищенню від радіаційного забруднення у Фукусімі вимагає від місцевої влади наполегливої роботи для переконання громадян прийняти вищі дози радіації за норму. [1]

Ще у липні 2011 МАГАТЕ виступала з подібними неправдивими заявами, коли її Генеральний Директор Юкія Амано повідомляв про “безпроблемне проведення” очисних операцій.[2]

Зовсім інша інформація подана в газеті Asahi Shimbun, яка випустила цього року ряд статей під назвою ‘злочинні очисні роботи’.[3] У статтях детально описано незліченна кількість проблем, включаючи залучення кримінальних угруповань до дезактивації; відсутність детальних перевірок; підрядників, що інформували про “несподівані” перевірки проведення очисних робіт; неякісні роботи зі скиданням радіоактивного сміття у річки; підрядників, що надавали невірну інформацію щодо проведення ними очисних робіт; представників Міністерства охорони навколишнього середовища, що були просто не в змозі реагувати на увесь потік скарг стосовно неякісних робіт; концентрацію очисних робіт навколо радіаційних моніторів разом із майже повною відсутністю проведення останніх на прилеглих територіях; та багато іншого.

Недавнє опитування Грінпіс виявило, що дезактивація була ефективною лише для будинків і багатьох частин основних маршрутів, проте деякі менш використовувані дороги загального користування, великі площі сільськогосподарських угідь і гірських районах ще й досі мають високі рівні забруднення. За словами Яна Ванде Путе (Jan Vande Putte), радника з радіаційного захисту організації Грінпіс, знезаражені будинки та дороги - неначе “острови” та “коридори” серед зараженої території. Тому прохання триматись подалі від заражених доріг та сільськогосподарських угідь було б просто “нереальним” для місцевих мешканців.[4] Професор радіаційної фізики Університету Кобе Томоя Ямаучи (Томотоу Ямаучі) повідомив, що ним було виявлено перевищення заданих рівнів радіації у 18 разів на деяких знезаражених поверхнях доріг у Фукусімі. Це пов’язано з накопиченням елементів радіоактивного цезію у тріщинах асфальту.[12]

Забезпечити місцезнаходження для зберігання зараженої води є надзвичайно складним завданням. Громадяни та місцеві органи влади виступили проти трирічного ‘ тимчасового сховища ’, яке національний уряд хоче встановити в очікуванні будівництва середньострокового сховища відходів. Представник Міністерства докільля зазначив: "Враховуючи те, що допоки немає жодних перспектив для будівництва середньострокового сховища для забрудненого ґрунту та інших відходів, що залишилися в результаті очисних робіт, люди висловлюють свою недовіру і стурбовані тим, що ці відходи просто залишать назавжди в цих тимчасових сховищах." [7]

В результаті відходи зберігаються під брезентом на більшій частині префектури Фукусіма, іноді поблизу шкіл і будинків. [5] Близько 150000 тонн забруднених відходів залишилися під брезентом просто неба – це приблизно 30% усіх відходів від аварії - у зв'язку із затримками по встановленню тимчасових сховищ. У загальному заплановано встановлення 372 тимчасових сховищ, але допоки з них було створено лише 139. [6]

Евакуйовані

Оскільки операції з дезактивації відстають від графіка, деяким евакуйованим доведеться чекати майже три роки, перш ніж вони зможуть повернутися додому. Міністерство охорони навколишнього середовища в даний час переглядає графік для шести з 11 муніципалітетів у зоні відчуження. Оригінальний план передбачав повне завершення очисних робіт до березня 2014 року. [8] Дезактивація йде за графіком лише в чотирьох муніципалітетах. "Моєму терпінню прийшов кінець", повідомив фермер Муні Канно (Muneo Kanno) газеті Asahi Shimbun. «Ми, мешканці, сповнені недовіри до центральної влади і занепокоєні тим, чи зможемо ми в кінці кінців повернутися. Нас позбавили усього, що в нас було, а наше повернення додому постійно відкладається.»[9]

Тим часом, розгортається дискусія та дебати щодо ймовірності того, що деякі евакуйовані ніколи не зможуть повернутися додому через труднощі зниження випромінювання до придатних для життя рівнів. [10, 11]

До того ж багато колишніх мешканців не хочуть повертатися навіть у ті місця, де було завершено дезактивацію. Причинами цього є побоювання з приводу нестачі робочих місць, послуг та інфраструктури; сільськогосподарських обмежень; знесення будинків через поширення в них цвіль; нестабільну ситуацію на АЕС Фукусіма і побоювання з приводу адекватності проведених очисних робіт. [12]

Як повідомило в серпні агентство Рейтер, трохи більше 500 з 3000 колишніх мешканців міста Кавауті повернулися і "той же сценарій відбувається у Фукусімі, оскільки ядерна аварія перетворила до цього моменту повільну еміграцію молоді в справжній потік, створюючи демографічний перекис, який навряд чи можна буде виправити очисними роботами." [12]

Згадуючи зустріч з одним чоловіком під час свого візиту до Японії у 2011 році, Грегорі Ячко (Gregory Jaszko), колишній голова Комісії з ядерного регулювання США, 8 жовтня виступив перед аудиторією у Нью-Йорку: "Немає нічого складнішого, ніж дивитися в очі дідусю, який більше не бачить своїх дітей, тому що вони змушені були переїхати в пошуках роботи. Це трагедія і людські втрати, на які катастрофа Фукусіма прирікла майже 100 тисяч людей в Японії. Ці втрати неможливо поррахувати в доларовому еквіваленті, але вони цілком реальні."[13]

Починають з'являтися жахливі випадки звинувачення евакуйованих у своєму становищі. За словами ядерного апологета Леслі Коріс (Leslie Corrice), евакуйовані "не хочуть повертатися додому, оскільки вони отримують значну грошову допомогу від держави як потерпілі внаслідок аварії у Фукусімі і не хочуть втрачати цей доволі солідний прибуток." [14] Так само висловився і чиновник з Міністерства економіки, торгівлі та промисловості, зазначивши, що деякі люди не хочуть повертатися в свої колишні будинки через бажання постійно отримувати грошові компенсації від компанії ТЕРСО. Мати-одиначка, евакуйована з прилеглої до Кавауті території, дала свою відповідь на заяву чиновника:

"Там немає робочих місць, немає магазинів, взагалі нічого. Це місце стало майже непридатним для життя, і вони зараз говорять 'Ви можете йти додому'. Такі слова дуже несправедливі. Це не так просто."[12]

Використані джерела:

1. 21 Oct 2013, 'IAEA Expert Remediation Mission to Japan Issues Preliminary Report', www.iaea.org/newscenter/pressreleases/2013/prn201319.html
2. Reuters, 25 July 2011, 'Fukushima cleanup going well, according to UN atomic watchdog', www.enn.com/top_stories/article/42983
3. <http://ajw.asahi.com/tag/Crooked%20Cleanup>
4. AFP, 10 Oct 2013, 'Fukushima decontamination insufficient: Greenpeace', www.khaleejtimes.com/kt-article-display-1.asp?section=environment&xfile=data/environment/2013/October/environment_October9.xml
5. 11 Sept 2013, www.independent.co.uk/incoming/return-to-the-radiation-zone-fukushima-cleanup-operation-mired-in-fear-and-misinformation-8810158.html
6. Japan News, 14 Sept 2013
7. 11 Sept 2013, 'Ministry angers residents by pushing back Fukushima cleanup', <http://ajw.asahi.com/article/0311disaster/fukushima/AJ201309110052>
8. BBC, 21 Oct 2013, www.bbc.co.uk/news/world-asia-24606357
9. 11 Sept 2013, 'Ministry angers residents by pushing back Fukushima cleanup', <http://ajw.asahi.com/article/0311disaster/fukushima/AJ201309110052>
10. 12 Nov 2013, 'Fukushima evacuees express anger, resignation at government policy shift', <http://ajw.asahi.com/article/0311disaster/fukushima/AJ201311120071>
11. 4 Nov 2013, 'Debate begins for governments over Ishiba's no-return remark', <http://ajw.asahi.com/article/0311disaster/recovery/AJ201311040066>
12. Sophie Knight, 14 Aug 2013, 'Insight: Japan's nuclear clean-up: costly, complex and at risk of failing', www.reuters.com/article/2013/08/14/us-japan-decontamination-insight-idUSBRE97D19F20130814
13. David Biello, 'The Nuclear Odyssey of Naoto Kan, Japan's Prime Minister during Fukushima', www.scientificamerican.com/article.cfm?id=nuclear-power-odyssey-of-naoto-kan-former-japan-prime-minister-during-fukushima
14. 30 Oct 2013, 'The Business of Being a Fukushima Refugee', www.hiroshimasymndrome.com/fukushima-commentary.html

Більше інформації про становище евакуйованих:

Damir Sagolj, 3 Oct 2013, 'The samurai and survivors of Fukushima',

<http://blogs.reuters.com/photographers-blog/2013/10/03/the-samurai-and-survivors-of-fukushima/>

Martin Fackler, 1 Oct 2013, 'Japan's Nuclear Refugees, Still Stuck in Limbo',

www.nytimes.com/2013/10/02/world/asia/japans-nuclear-refugees-still-stuck-in-limbo.html

Ida Torres, 12 Nov 2013, 'Fukushima evacuees want the truth on whether or not they will ever go home',

<http://japandailynews.com/fukushima-evacuees-want-the-truth-on-whether-or-not-they-will-ever-go-home-1239350/>

WISE/NIRS Nuclear Monitor – Ядерний Монітор

Інформаційний центр з ядерної енергетики NIRS (Nuclear Information & Resource Service) був створений 1978 році у Вашингтоні, США.

Всесвітня інформаційна служба з енергетики WISE (World Information Service on Energy) була створена у тому ж році у Амстердамі, Нідерланди. NIRS та WISE об'єднали свої зусилля у 2000 році, створивши всесвітню мережу інформаційних та ресурсних центрів для громадян, екологічних підприємств, які занепокоєні ядерною енергією, радіоактивними викидами, радіацією та цікавляться питаннями відновлюваної енергетики. "Nuclear Monitor", англомовний бюлетень WISE/NIRS, публікує міжнародну інформацію 20 разів на рік.

„Ядерний монітор” українською мовою видає громадська екологічна організація „Еко клуб”. Бюлетень виходить біля 20 разів на рік, поширюється безкоштовно.

Діяльність ММГО «Еко клуб» здійснюється за фінансової підтримки Фонду ім. Гайнріха Бюлля.

Контактна інформація:

електронна пошта: office@ecoclubrivne.org; сайт - www.ecoclubrivne.org

телефон: +38 0362 26 78 91 або 067 360 71 58

поштова адреса: а/с 73, 33023 Рівне, Україна

WISE International

P.O. Box 59636
1040 LC Amsterdam
The Netherlands
Tel: +31 20 612 63 68
Email: info@wiseinternational.org
Web: www.wiseinternational.org

NIRS

6930 Carroll Avenue, Suite 340
Takoma Park, MD 20912
Tel: +1 301-270-NIRS
(+1 301-270-6477)

Fax: +1 301-270-4291
Email: nirsnet@nirs.org
Web: www.nirs.org

NIRS Southeast

P.O. Box 7586
Asheville, NC 28802
USA
Tel: +1 828 675 1792
Email: nirs@main.nc.us

WISE Argentina

c/o Taller Ecologista
CC 441
2000 Rosario
Argentina
Email: wiseros@ciudad.com.ar
Web: www.taller.org.ar

WISE Austria

c/o atomstopp
Roland Egger
Promenade 37

4020 Linz

Tel: +43 732 774275
Fax: +43 732 785602

WISE Czech Republic

c/o Jan Beranek
Chytalky 24
594 55 Dolni Loucky
Czech Republic
Tel: +420 604 207305
Email: wisebrno@ecn.cz
Web: www.wisebrno.cz

WISE India

42/27 Esankai Mani Veethy
Prakkai Road Jn.
Nagercoil 629 002, Tamil Nadu
India
Email: drspudayakumar@yahoo.com;

WISE Japan

P.O. Box 1, Konan Post Office
Hiroshima City 739-1491
Japan

WISE Russia

Moskovsky prospekt 120-34
236006 Kaliningrad
Russia
Tel/fax: +7 903 299 75 84
Email: ecodefense@rambler.ru
Web: www.anti-atom.ru

WISE Slovakia

c/o SZOPK Sirius
Katarina Bartovicova
Godrova 3/b

811 06 Bratislava
Slovak Republic
Tel: +421 905 935353
Email: wise@wise.sk
Web: www.wise.sk

WISE South Africa

c/o Earthlife Africa Cape Town
Maya Aberman
po Box 176
Observatory 7935
Cape Town
South Africa
Tel: + 27 21 447 4912
Email: coordinator@earthlife-ct.org.za
Web: www.earthlife-ct.org.za

WISE Sweden

c/o FMKK
Tegelviksgatan 40
116 41 Stockholm
Sweden
Tel: +46 8 84 1490
Fax: +46 8 84 5181
Email: info@folkkampanjen.se
Web: www.folkkampanjen.se

WISE Uranium

Peter Diehl
Am Schwedenteich 4
01477 Arnisdorf
Germany
Tel: +49 35200 20737
Email: uranium@t-online.de
Web: www.wise-uranium.org